

Enkel besøksstrategi for Igulsrud naturreservat

1. Innledning

Igulsrud naturreservat ble vernet i fase 1 av barskogsvernet ved kongelig resolusjon av 9. juli 1993 i prosessen om verneplan for barskog i region Øst-Norge sammen med 75 andre utvalgte skogsområder. I forkant av dette ble området midlertidig vernet. Verneformålet med naturreservat er å bevare et barskogområde på høy bonitet i lavlandet med rike skogstyper herunder sjeldne og truede naturtyper som kalkgranskog og høgstaudegranskog.

Besøksstrategier skal inngå som en del av verneområdenes forvaltningsplan jf. kap. 3.4. i Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene. En besøksstrategi er en plan for, hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet, herunder informasjon, fysisk tilrettelegging, sonering og oppsyn.

I forbindelse med utarbeidelsen av forvaltningsplan for Igulsrud naturreservat, har det blitt utarbeidet en enkel besøksstrategi. Det er også laget en enkel skjøtselsplan, men som bør revideres i løpet av kort tid.

2. Kunnskapsgrunnlaget

Igulsrud naturreservat ligger ved den sørøstlige del av Randsfjorden ca. 7 kilometer nord for Jevnaker og er med sine 646 daa et av de største og viktigste verneområdene i de lavtliggende kalkområdene på indre Østlandet. Formålet med vern av Igulsrud naturreservater beskrevet i verneforskriften §1:

Formålet med forskriften er å bevare et barskogområde på høy bonitet i lavlandet med rike skogstyper herunder sjeldne og truede naturtyper som kalkgranskog og høgstaudegranskog. Området har en meget rik og interessant flora bestående av kravfulle og varmekjære plantearter, samt sjeldne marklevende sopp. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold ved å ha innslag av den sjeldne kombinasjonen kalkskog og mye død ved.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Naturmiljøet i Igulsrud naturreservat er variert og inneholder bl.a. rik og varmekjær lauvskog, fuktige miljøer med sjeldne sopparter, stedvis kontinuitet i kronesjikt og partier med kontinuitet i forekomst av død ved. Gjennom ulike registreringer er det påvist et betydelig antall rødlistede arter, og Igulsrud er vurdert som et nasjonalt og internasjonalt verneverdig skogområde (Direktoratet for Naturforvaltning, 1999). Bevaring av artsmangfoldet knyttet til disse artsrike og varierte miljøene er derfor viktig for å ivareta verneformålet. Samtidig er det viktig at området ikke påføres uheldig påvirkning i form av hogst, motorferdsel eller tekniske inngrep, samt negativ påvirkning av fremmede arter.

2.1 Sårbare naturverdier

Sjeldne vegetasjonstyper og arter

Igulsrud NR er dominert av lågurtgranskog, både av urterik, frisk type, og av svakere/fattigere type. Videre er det betydelig innslag av en tørrere blandingsskog av gran og furu, av en grunnlendt, kalkrik type som kan betegnes som kalkbarskog. Enkelte partier er også furudominert, med preg av litt åpnere lågurtfuruskog. Denne kalkbarskogen kan betegnes som en sjelden naturtype som huser et særlig artsrikt mangfold av kalkarter, inkludert ansamlinger av rødlistearter, noe som gjør dette også til et hotspot-habitat for rødlistearter.

Det er kjent 20 rødlistede arter innenfor verneområdet. Hvorav mange kalksopper. Det forekommer en del gammel, grov osp innenfor reservatet, inkludert flere hule trær. Disse er viktige habitater og reirplasser for flere hakkespettearter. Den rødlistede hønhauken (VU) er registrert med 1 reir i søndre del av reservatet. Det er observert musvåk, samt gulspurv (VU) og rosenfink (NT).

2.2 Den besøkende

Igulsrud naturreservat er lite brukt område i forbindelse med fritidsbruk og turisme. Vi formoder at skogen primært blir benyttet av lokale innbyggere som av og til går tur i reservatet. Vi forventer ikke at den artsrike soppfloraen er av særlig interesse for folk flest.

Reservatet er lett tilgjengelig med bil, da fylkesvei 240 ligger like inntil reservatet, og parkeringsmulighet er tilgjengelige, se kart side 4 (blå P).

Jevnaker kommune presenterer blant annet Igulsrud naturreservat på kart i en folder kaldt «Oppdag og opplev». Der vises det til at en del av pilegrimsleden går gjennom naturreservatet. Det er ikke noe reiseliv knyttet til selve Igulsrud naturreservat.

Det har tidligere vært 9 ulike stier innenfor reservatgrensen. Flere av disse er grodd igjen, og vindfall sperrer mulighet for å passere. I punkt 4. og 5. i avsnittene under finnes en strategi for prioritering av vedlikehold av disse stiene. De får stiene som bør vedlikeholdes er prioritert for folk til fots.

3. Mål

Besøksstrategiens mål er å informere om hvordan ferdsel og bruk av området kan gjennomføres slik at ikke det oppstår unødvendige forstyrrelser eller ødeleggelse av verneverdiene.

Av hensyn til særlig hekkene rovfugler, er det viktig å planlegge, hvilke stier som skal vedlikeholdes, slik de stier som finnes nær reirplasser ikke prioriteres for folk.

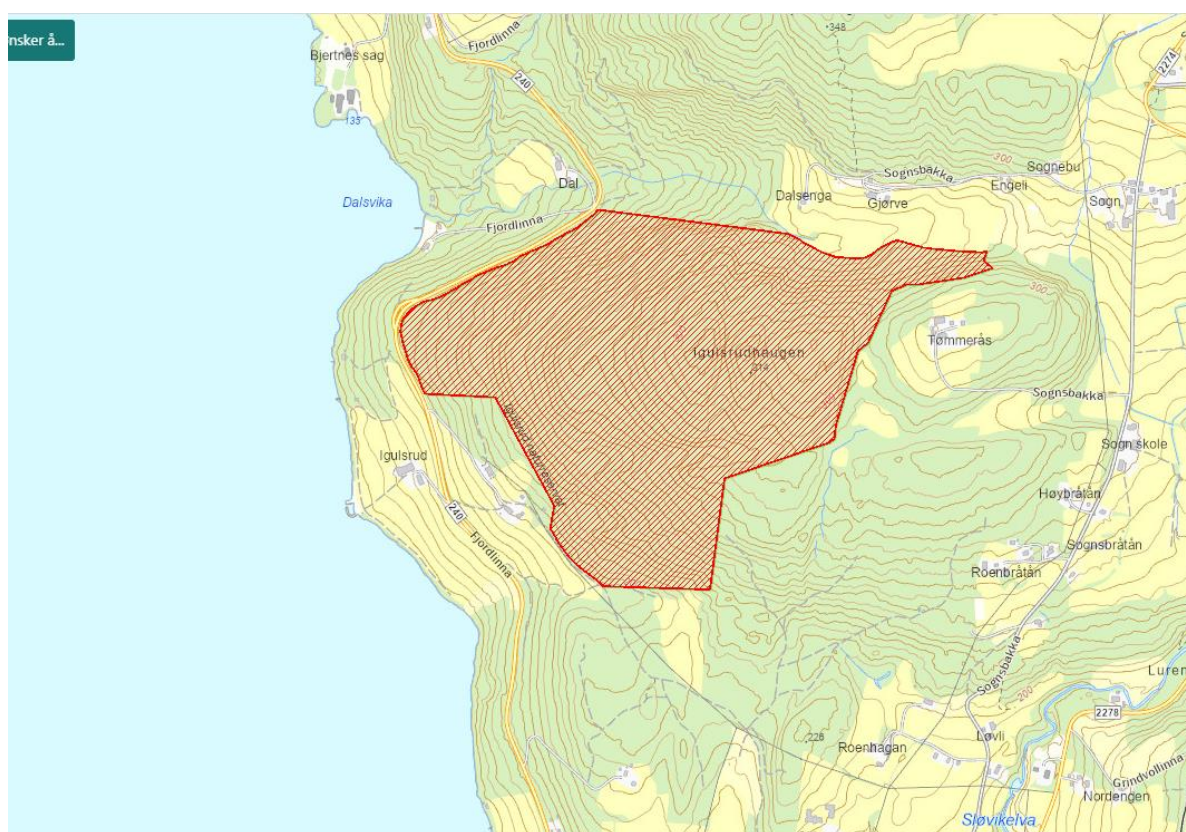
Det er behov for en ny informasjonsplakat til reservatet med kart og stisystem inntegnet, slik at besøkene ledes til å benytte de stiene som forventes å forstyrre hekkene fugler minst mulig. Plakaten skal plasseres der det er naturlig at de besøkende starter turen sin (ved blå firkant).

Målet for de besøkende er at de skal få lære seg noe om reservatet og dets verdier, samtidig som det skal være lett å forstå, hvor du kan gå til fots.

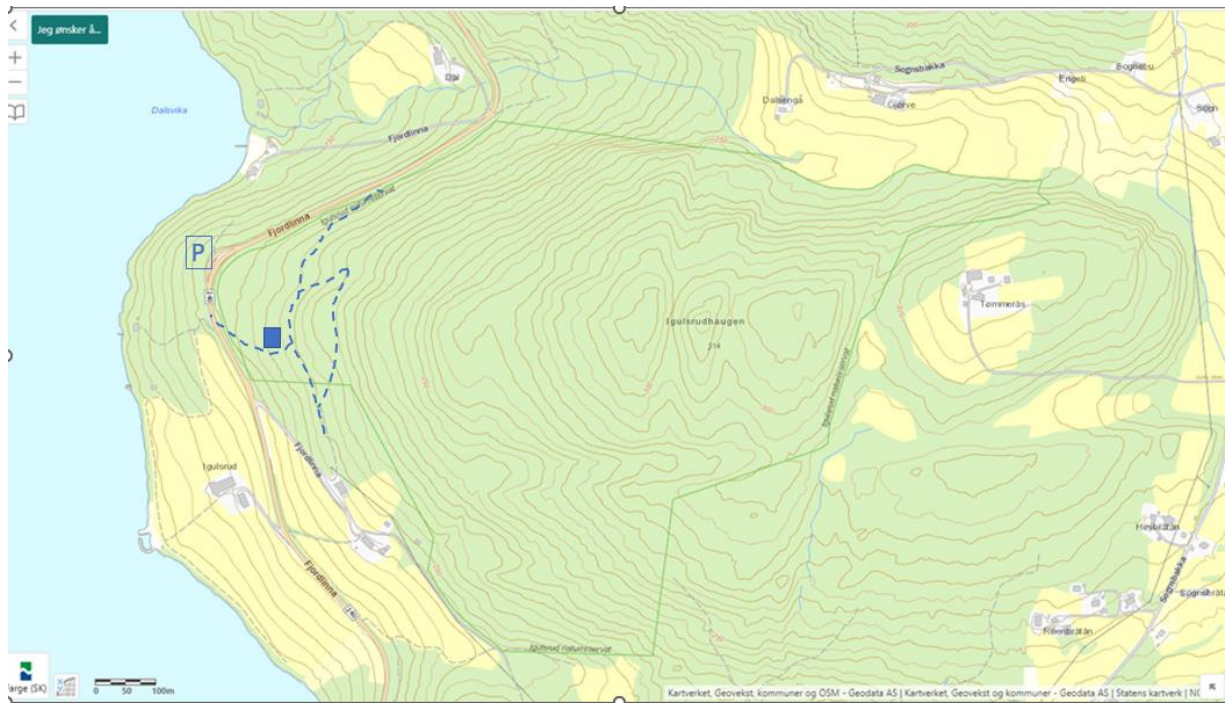
4. Tiltaksplan

Behov	Tiltak	Når
Tilrettelegging av stier som skal vedlikeholdes for ferdsel til fots.	Vises på kart avsnitt 5. side 4 i denne besøksstrategi.	Trykkes på plakat i 2023
Informasjonsmaterieill	1 plakat med informasjon om reservatet samt stisystem lages og oppsettes, hvor øst-vest stien starter.	Trykkes og oppsettes 2023. Plassering innen blå firkant på kart side 4.

5. Kart

Figur 1 Oversiktskart rundt området til Igulsrud naturreservat.

Figur 2 Blå stiplede linjer = Stisystem som bør vedlikeholdes for folk til fots. Blå P = parkeringsmulighet. Blå firkant = liten lysning med plakat/infotavle.